

Społeczno-ekonomiczne aspekty rozwoju obszarów przygranicznych UE (przykład Polski i Bułgarii)

Termin: 2012-01-01 - 2014-12-31

Kierownik w IGiPZ PAN: [Piotr Siłka](#)

Wykonawcy: Konrad Czapiewski, [Tomasz Komornicki](#), [Mariusz Kowalski](#), [Piotr Rosik](#), Piotr Siłka, [Rafał Wiśniewski](#)

Partner zagraniczny: Narodowy Instytut Geofizyki, Geodezji i Geografii Bułgarskiej Akademii Nauk

Projekt ma na celu analizę procesów zachodzących na obszarach przygranicznych państw członkowskich Unii Europejskiej, ze specjalnym uwzględnieniem obszarów przygranicznych Polski i Bułgarii. Po rozszerzeniu Wspólnoty Europejskiej część granic obu krajów pokryła się z zewnętrznymi granicami unijnymi (z Federacją Rosyjską, Białorusią i Ukrainą w Polsce; z Turcją, Serbią i Republiką Macedonii w Bułgarii).

Zmienił się również charakter i sposób funkcjonowania granic wewnątrz unijnych. Z jednej strony obserwuje się coraz większą przenikalność granic, umożliwiającą swobodny przepływ ludności, towarów i kapitału. Z drugiej zaś na granicach zewnętrznych występują procesy przeciwne, co w oczywisty sposób wpływa na charakter i dynamikę procesów transformacyjnych zachodzących na obszarach położonych w strefach przygranicznych oraz modyfikuje ich rozwój społeczno-ekonomiczny.

Wypracowane wnioski pomogą rozpoznać i zrozumieć zmiany, jakie zachodzą na terenach przygranicznych (m.in. zmiana dostępności przestrzennej, rozwój zaplecza infrastrukturalnego), w kontekście przemian funkcji i charakteru samych granic. Będą również przyczynkiem do debaty na temat roli, jaką odgrywać mają wewnętrzne i zewnętrzne granice UE prowadzonej zarówno na poziomie poszczególnych krajów, jak i całej wspólnoty, w szczególności w kontekście takich strategicznych dokumentów jak: Europa 2020, czy Agenda Terytorialna 2020.

Głównym celem współpracy naukowo-badawczej będzie ocena przemian zachodzących na obszarach przygranicznych krajów członkowskich, na przykładzie Polski i Bułgarii. Badania realizowane będą w kontekście podstawowych dokumentów kształtujących przestrzeń europejską (Europa 2020, Agenda Terytorialna) zarówno na poziomie lokalnym (m.in. współpraca podstawowych jednostek administracyjnych – gmin w Polsce – obszcin w Bułgarii), regionalnym i krajowym. Odrębnej analizie poddane zostaną transgraniczne interakcje ekonomiczne i społeczne (m.in. poprzez ewaluację istniejących projektów transgranicznych). Realizacja założonych celów odbędzie się na drodze wymiany doświadczeń i wyników badań realizowanych w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN i Wydziale Geografii w Narodowym Instytucie Geofizyki, Geodezji i Geografii BAN, podczas wspólnych seminariów naukowych, badań terenowych i wyjazdów studyjnych organizowanych w obu krajach.